

Nr 189.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1943 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändrade grunder för bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m.

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta, den ena (I: 155) inom första kammaren av herrar *E. Hage* och *Johan Bårg* och den andra (II: 234) inom andra kammaren av herr *M. Andersson* i Igelboda *m. fl.* har föreslagits, *dels* att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av grunderna för bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter, att bidraget må uppgå till 3,000 kronor för vårdplats, när fråga är om nybyggnad, och till 2,250 kronor för vårdplats i övriga fall, *dels ock* att stiftelsen Vårnäs-hemmet må komma i åtnjutande av det högre bidragsbelopp, som enligt dessa grunder kunnat utgå till anordnande av stiftelsens alkoholistanstalt.

Angående de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkanden, får utskottet hänvisa till motionen I: 155.

Enligt kungörelsen den 27 maj 1932 (nr 217) om statsbidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter utgår dylikt bidrag med högst 2,000 kronor för vårdplats, när fråga är om nybyggnad, och i annat fall med högst 1,500 kronor för vårdplats.

Socialstyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1942 med anslagsäskanden inom styrelsens förvaltningsområde för budgetåret 1943/44 med hänsyn till förefintlig reservation å det senast för budgetåret 1940/41 beviljade reservationsanslaget till bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter anmält sig icke framföra förslag om anvisande av ytterligare belopp för ändamålet och därefter anfört följande.

Styrelsen anser sig emellertid böra i detta sammanhang ånyo framföra frågan om ändring av grunderna för ifrågavarande statsbidrag. Enligt kungörelsen den 27 maj 1932 (nr 217) om statsbidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter utgår dylikt bidrag med högst 2,000 kronor för vårdplats, när fråga är om nybyggnad, och i annat fall med högst 1,500 kronor för vårdplats. Till följd av byggnadskostnadernas stegring ha dessa bidragsbelopp efter hand blivit alltmer otillräckliga för att fylla sitt syfte, nämligen att främja tillkomsten av nya vårdplatser å icke statliga, allmänna alkoholistanstalter. Dessa anstalter — eller deras ägare — äro i allmänhet kapitalfattiga institutioner och ha icke möjlighet att av egna medel täcka den inträdda kostnadsökningen. Om statsbidraget är alltför lågt, kan staten därför icke räkna med att önskvärda utvidgningar av anstaltssystemet komma till stånd på det för staten ojämförligt billigaste sättet, nämligen genom nya vård-

platser å icke statliga anstalter, utan måste genomföra dessa utvidgningar genom att anordna nya vårdplatser å statsanstalter. Det är sålunda icke minst av statens eget ekonomiska intresse påkallat, att en höjning av ifrågavarande bidragsgrunder kommer till stånd, förslagsvis med femtio procent, d. v. s. till 3,000 kronor för vårdplats, när fråga är om nybyggnad, och till 2,250 kronor för vårdplats i övriga fall.

Frågan om förmånligare grunder för bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter är i anledning av socialstyrelsens ovannämnda framställning beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Utskottet är med hänsyn härtill icke berett att nu förorda bifall till motionärernas förslag i ämnet.

Utskottet.

Enligt vad utskottet inhämtat har Vårnåshemmet genom nedläggandet av hemmet Målgården och den samtidigt intrådade ökningen i alkoholistanstalternas belåggning kommit att fylla ett mycket trångande behov. Med hänsyn härtill åvensom till stiftelsens svaga ekonomiska stållning har utskottet funnit sig bõra tillstyrka, att stiftelsen tillerkånes ett tillåggsbidrag för hemmets anordnande. Beloppet av detta bidrag torde bõra beståmmas till 750 kronor per vårdplats. Då reserverade medel under anslaget till bidrag till anordnande av erkånda alkoholistanstalter torde förslå härtill erfordras icke särskild medelsanvisning för åndamålet.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemstålla,

att riksdagen i anledning av motionerna I: 155 och II: 234 må medgiva, att till stiftelsen Vårnåshemmet må för hemmets anordnande, utan hinder av bestämmelserna i kungõrelsen den 27 maj 1932 (nr 217) om statsbidrag till anordnande av erkånda alkoholistanstalter, utgå ett tillåggsbidrag av statsmedel med 750 kronor för vårdplats.

Stockholm den 11 juni 1943.

På statsutskottets vågnar:

J. B. JOHANSSON.

Nårvarande: se under utlåttandet nr 192.